

БӨЛІМ: КОЛЛЕДЖ

Рельефті тігістерді өңдеу

ЖАРИЯЛАНДЫ
25.12.2020СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/87811/>

Түлкібас агробизнес және саяхат колледжі ӨОШ Байжанова Пернекуль Избасарқызы Рельефті тігістерді өңдеу

Конструктивтік және декоративтік мақсаты бар рельефті тігістер әртүрлі болуы мүмкін: жабулы, ілгекті, жабық кесілген жапсырма, берік, баумен, жиектелген және т.б. рельефті тігістер бағыттаушы сызғышы бар лапканың көмегімен орындалады.

Тікпес дұрын кесіктерді теңестіре отырып және бақылау белгілерін біріктіре отырып, ені 0,9 см тігіспен тіке қол тігістермен қайыру керек. Көктеу кезінде бұйым үстелге (тікелей және кеңейтілген пішінді пальтоны өңдегенде) орналастырылады. Бір тігіс жоғарыдан төмен, ал екіншісін төменнен жоғары орындайды, бөлшектің ең қиғаш кесігі жоғарыдан жоғары болуы тиіс.. тігісті ылғалды-жылумен өңдеу техникалық шарттардың талаптарына байланысты жүргізіледі үтікпен басады немесе үтіктейді. Тігістерді ілу үлгісі бойынша орындайды.

рельеф тігістер екі түрі бар: бет жағынан берік және теріс жағынан берік (сурет. 10, а. б). Модельге байланысты рельефті жіктер пальто бөлшектерінде бір немесе бірнеше параллель қатарда орналасуы мүмкін. Рельефті тігу алдында ернеу жағынан оның бағытын бормен белгілейді, содан кейін бөлшекті белгіленген сызық бойынша бет жағынан ішке қарай айқастырады және одан 0,2-0,4 см шегініп, параллель тігіс салынады. Бет жағынан бедерлі тігістер жоғарыда сипатталғандай орындалады, бірақ сызықтар бөлшектің бет жағына төселеді

Жабық кесілген жапсырма рельефті жіктер екі бөліктен тұратын бөлшектерде немесе тұтас бөлшектерде өңделеді. Бірінші жағдайда алдымен кесіктердің бірін ашық кесікпен июде тігіспен өңдейді. Тігістегі әдіптің ені әрлеу жолының еніне байланысты. Жоғарғы бөлшектің кесіндісі иіліп, арнайы машинада майысудан 1 — 1,5 см қашықтықта қолмен тігіледі. Содан кейін тігістер қисық тілік жағынан қиылады. Өңделген шеті бөлшектің төменгі бөлігіне оны кесумен теңестіреді және бақылау белгілері бойынша бір бөлігін екінші бөлігіне белгілейді және әрлеу тігісімен тігеді

Тұтас бөлшектегі рельефті тігісті орындау үшін әрлеу жолының екі еселенген еніне тең әдіптеу қажет. Белгіленген сызық бойынша қосу жағынан бөлшекті бүгіп, 1 — 1,5 см қашықтықта қол қысқышпен немесе арнайы машинада тігеді. Желімдегеннен кейін

рельефтік тігістің жоғарғы бөлігін төменгі жағына салып, оларды белгіленген сызықтармен біріктіріп, бір бөлігін екінші жағына сырып, содан кейін теңестіреді. Берік рельефті жіктер бір немесе екі бөліктен тұратын бөлшектерде өңделуі мүмкін. Екі бөліктен тұратын бөлшектерге тігісті орындау кезінде алдымен бөліктердің әрлеу жолы мен жол тігісінің түріне (ашық немесе жабық кесілген) байланысты ені кайып тігіспен жалғанады. Қол қысқыштармен сырғаннан кейін немесе арнайы машинада тігістер сыртынан тігіледі. Әрлеу жолын беткі жағына тігіс бойымен тігеді. Тұтас бөлшектегі берік рельефті тігістер келесі тәсілдермен қосымша мата жолағымен орындалады.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.